

Współpraca na poziomie europejskim – jedyna droga zapewniająca długoterminowo bezpieczeństwo zdrowotne

Stanowisko INFARMY w związku z rozpoczęciem prac nad nową Strategią Farmaceutyczną Unii Europejskiej

INFARMA apeluje, by priorytetem dla Polski było aktywne włączenie się w wypracowanie mechanizmu europejskiego, zwiększającego potencjał produkcyjny innowacyjnych terapii i usprawnienie łańcuchów dostaw leków. Współpraca między państwami członkowskimi UE, Komisją Europejską i przemysłem farmaceutycznym ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia pacjentom bezpieczeństwa zdrowotnego. Wspólne działania na poziomie Unii, dodatkowo wsparte centralnym budżetem z Komisji Europejskiej, mogą poprawić dostęp pacjentów w Polsce i innych krajach członkowskich do nowoczesnych, często ratujących życie, terapii lekowych.

W Polsce od dłuższego czasu toczy się debata na temat potrzeby uniezależnienia naszego rynku farmaceutycznego od zewnętrznych łańcuchów dostaw. Elementem tej dyskusji jest Refundacyjny Tryb Rozwojowy, czy ostatnio RTR Plus, który w założeniach miałby doprowadzić do uruchomienia w Polsce produkcji najbardziej innowacyjnych leków i środków medycznych. Zdaniem INFARMY Polska nie jest w stanie sama rozwiązać problemu niedoboru leków i substancji czynnych (API). Nie zmieni tego ani RTR, ani żaden inny program opierający się wyłącznie na krajowych możliwościach produkcyjnych.

Zwiększanie dostępu polskich pacjentów do nowoczesnych, często ratujących życie, terapii lekowych powinno stanowić priorytet polskiej polityki lekowej, tak jak długoterminowe zabezpieczenie dostępu do leków stało się priorytetem Unii Europejskiej. Unia Europejska po raz pierwszy w historii wzięła ochronę zdrowia pod swoje skrzydła na tak dużą skalę, mimo że wcześniej delegowała te zadania do polityk państwowych. Ogłoszony na początku czerwca postcovidowy plan naprawczy dla Europy (Next generation EU) opiewający na kwotę 750 miliardów euro zakłada, że jednym ze strategicznych wyzwań stojących przed Unią jest wzmocnienie sektora farmaceutycznego.

Naturalnym partnerem w stworzeniu rozwiązania zabezpieczającego politykę lekową jest dla nas Unia Europejska, dlatego z nadzieją obserwujemy trwające od kilku tygodni prace uzgodnieniowe, dotyczące europejskiej Strategii Farmaceutycznej. Celem Strategii Farmaceutycznej ma być m.in. zapewnienie trwałości i bezpieczeństwa dostaw leków dla wszystkich unijnych krajów. Zgodnie z jej założeniami innowacyjne firmy farmaceutyczne mogą być gwarantem wzmocnienia wpływu badań naukowych i innowacji na przemysł leków w Europie.

Według INFARMY priorytetem Polski powinno być aktywne włączenie się w dialog pomiędzy krajami Unii Europejskiej. – *Aby pacjenci w Polsce, jak i całej Europie, mieli zapewniony niezakłócony dostęp do niezbędnych dla nich leków i innowacyjnych terapii, konieczna jest współpraca polskiego przemysłu farmaceutycznego z uczestnikami tego rynku na poziomie europejskim i wypracowanie optymalnego rozwiązania dla Polski. Potrzebujemy zbudować między poszczególnymi krajami w Europie trwałe łańcuchy dostaw leków i API – niezależne od dostawców azjatyckich i odporne na przyszłe kryzysy podobne do pandemii COVID-19* – podkreśla Bogna Cichowska-Duma, Dyrektor Generalny Związku Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA.

W ramach wzmocnienia polityki zdrowotnej UE powołany zostaje również nowy program zdrowotny EU4Health. Do 2027 za jego pośrednictwem Unia zainwestuje 9,4 mld euro we wzmocnienie

bezpieczeństwa zdrowotnego Europejczyków. Do tej pory dysponowaliśmy budżetem ok. 60 mln euro rocznie na realizację polityki zdrowotnej Unii Europejskiej. Dzisiaj mówimy o 1,2 mld euro rocznie, czyli 20 razy więcej niż dotychczas. To pokazuje, jak bardzo zmieniły się priorytety w polityce Unii Europejskiej.

Polska może dzięki programowi EU4Health uzyskać nie tylko benefity finansowe, lecz także wsparcie organizacyjne i merytoryczne, które pozwolą na efektywne zwalczanie transgranicznych zagrożeń zdrowotnych, poprawę dostępności leków i wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej.

INFARMA apeluje, by Polska włączyła się w wypracowanie mechanizmu europejskiego, zwiększającego potencjał produkcyjny innowacyjnych terapii i usprawnienie łańcuchów dostaw leków. Jest to dziś jedyna droga zapewniająca długoterminowo bezpieczeństwo zdrowotne i pozwalająca na podjęcie strategicznych decyzji, uwzględniających całość europejskiego ekosystemu farmaceutycznego.

Rozwiązania lokalne, w szczególności oparte na powiązaniu rozwoju gospodarki w obszarze produkcji farmaceutycznej z mechanizmem refundacji leków, nie przyniosą oczekiwanych rezultatów. Nadrzędnym celem refundacji powinno być bowiem poszerzenie dostępu pacjentów do zgodnych z najnowszą wiedzą medyczną terapii lekowych, które przynoszą najlepsze efekty zdrowotne. A tego rodzaju powiązanie mogłoby ten cel wypaczyć. Z kolei skoordynowanie działań na poziomie UE pozwoli uwzględnić możliwości i interesy wszystkich krajów członkowskich, a dodatkowo wsparte centralnym budżetem Komisji Europejskiej ma szansę przełożyć się na znaczną poprawę dostępu pacjentów do leczenia w Polsce i innych krajach członkowskich.